

Само отъ цѣлодневното напрежение тѣ вечерята се чувствували по-уморени.

Цѣлиятъ обичай има *високо религиозенъ характеръ*. Прави впечатление, че нестинарскитѣ игри вънъ отъ огъня, както и въ самия огънь, ставатъ само въ деня на св. Константинъ и на св. Елена, ставатъ винаги съ иконитѣ имъ въ ржка, ставатъ съ поклонение на чудотворнитѣ имъ свещени извори. Явно е, следователно, че силната, необикновено голѣмата вѣра на народа е въ състояние да подържа тѣй пълно този обичай, а сжщо така необикновено силната имъ вѣра въ божествената сила на св. Константинъ, св. Елена и на тѣхнитѣ образи (икони) е причина да изпадатъ отдѣлни човѣци въ унесъ, който да имъ позволи да газятъ дори въ огънь и да не усѣщатъ болки и поражения. Този обичай, следователно, се явява като единъ отъ най-добритѣ случай, при които проличава, какво може да направи вѣрата за повдигане силата на човѣшкия духъ. Че е така, личи и отъ опита на нѣкои гости граждани, дошли да видятъ обичая и — невѣрващи, нерелигиозни — които сж се опитвали да нагазятъ въ огъня следъ нестинаритѣ. За тѣзи невѣрващи е последвало веднага наказанието: тѣ сж обгаряли още въ първитѣ стѣпки краката си, па е ставало нужда съ ужасъ да избѣгватъ.

Нестинаритѣ вѣрватъ, че при изпълняването на този обичай, Бога ще даде или съответниятъ светецъ (св. Константинъ и св. Елена) ще помогне да бжде плодородие, да има здраве и напредѣкъ, както по людетѣ, така и по стока и имотъ. Това се вижда отъ молитвитѣ и благославянията имъ презъ тоя день.

Отъ подробнитѣ изучвания, които нашиятъ проф. М. Арнаудовъ е направилъ на този обичай, е ясно, че той е отражение на подобни религиозни обичаи, ставали въ Мала-Азия около Трапезундъ. Тукъ обичаятъ е пренесенъ отъ прогоненото оттамъ и заселено по тия мѣста гръцко население презъ XV в., а може и още по-